

Alles over tuchtrecht

Wat is tuchtrecht?
Je hoopt dat dat je er nooit mee te maken krijgt, maar het kan iedere verpleegkundige overkomen: een tuchtklacht. Verpleegkundigen die volgens anderen tekort schieten in hun zorgverlening kunnen voor een tuchtcollege worden gedaagd. Staje ingeschreven in het BIG-register? Dan val je onder het tuchtrecht. Het doel is het bewaken van de patiëntveiligheid en de kwaliteit van de beroepsuitoefening.

20 jaar tuchtrecht

Sinds 1998 vallen verpleegkundigen onder het tuchtrecht in het kader van de Wet BIG.

Artikel 3

Alleen beroepen die onder artikel 3 van de Wet BIG vallen, staan geregistreerd in het BIG-register en vallen onder het tuchtrecht.

- **Verpleegkundigen**
- Artsen
- Tandartsen
- Apothekers
- Verloskundigen
- Fysiotherapeuten
- Psychotherapeuten
- Gezondheidszorg psychologen
- Physician assistants

Deze mensen kunnen een klacht tegen een verpleegkundige indienen:

- Een patiënt
- Familie van patiënt
- Je opdrachtgever
- Je werkgever
- Een inspecteur van de Inspectie voor de Gezondheidszorg

5 Regionale tuchtcolleges

Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Groningen en Zwolle
Bestaat uit:
3 verpleegkundigen,
2 juristen

1 Centraal tuchtcollege

Den Haag
Bestaat uit:
2 verpleegkundigen,
3 juristen

8 tuchtrechtmaatregelen

Het tuchtcollege

kent acht maatregelen bij een gegrond (terecht) verklaarde klacht, olopend in zwaarte:

1. Gegrondverklaring klacht zonder oplegging maatregel
2. Waarschuwing (niet zichtbaar in BIG-register)
3. Berisping (het college bepaalt of er een publicatie in het BIG-register moet plaatsvinden)
4. Geldboete (max. 4.500 euro, vijf jaar zichtbaar)
5. Schorsing BIG-register (maximaal een jaar, vijf jaar zichtbaar in het BIG-register). Deze maatregel kan ook voorwaardelijk worden opgelegd
6. Gedeeltelijke ontzegging uitoefenen van het beroep (vijf jaar zichtbaar)
7. Doorhaling inschrijving BIG-register (tien jaar zichtbaar)
8. Een beroepsverbod voor de totale gezondheidszorg

**15-20%
gegrond**

15% tot 25% van alle klachten wordt gegrond verklaard door de tuchtcolleges.

Van de gegrond verklaarde klachten:

Alleen beroepen die onder artikel 3 van de Wet BIG vallen, staan geregistreerd in het BIG-register en vallen onder het tuchtrecht.

70%

krijgt een waarschuwing: corrigerend van aard

18%

krijgt een berisping: verwijtbaar of nalatig gehandeld

12%

krijgt een schorsing, gedeeltelijke ontzegging of doorhaling BIG-registratie: ernstig de normen en waarden van de beroepsuitoefening overtreden

Werkwijze Tuchtcollege

→ Schriftelijke indiening van de klacht bij tuchtcollege

→ **Schriftelijk vooronderzoek van tuchtcollege: Is de klacht gegrond? Is de klacht ingediend door een 'klachtgerechtigde'? Is het tuchtrecht van toepassing?**

Zoja:

Wat is het verweerschrift van de aangeklaagde? Wat is de reactie van de aanklager? Komen de partijen er samen uit (schikking)? Eventueel kan er nog een mondeling vooronderzoek plaatsvinden om tot verheldering van de standpunten te komen. De klacht kan na het mondelinge vooronderzoek worden ingetrokken.

Zo nee:

Het klaagschrift gaat naar de raadkamer. Voldoet de klacht aan alle eisen?

Zoja:

Openbare zitting

- Beide partijen worden gehoord
- Tuchtcollege neemt beslissing
- Beslissing en uitspraak binnen twee maanden

Niet eens met de uitspraak? Mogelijk kun je in hoger beroep gaan.

Om tot een uitspraak te komen maakt het tuchtcollege gebruik van:

- wettelijke voorschriften;
- beroepsnormen (beroepscode);
- beroepsprofiel;
- gedragsregels en ethische regels;
- kwaliteitsstandaarden, richtlijnen en protocollen;
- regels en inzichten in de praktijk en wetenschap;
- rechten van de patiënt;
- eerdere jurisprudentie bij tuchtrechtspraken;
- regelgeving van de Inspectie.

Aantal klachten en opgelegde maatregelen tegen verpleegkundigen:

- 1998: **20** klachten, **0** maatregelen
- 2003: **47** klachten, **1** maatregel
- 2008: **92** klachten, **8** maatregelen
- 2013: **167** klachten, **25** maatregelen
- 2016: **109** klachten, **20** maatregelen

Aard van de klachten

- Onjuiste behandeling
- Geen of onvoldoende zorg
- Niet of te laat verwijzen
- Onvoldoende informatie geven
- Onheuse bejegening
- Onjuiste verklaring of rapport
- Schending beroepsgeheim
- Grensoverschrijdend gedrag
- Opiumwet middelen-misbruik

keer zwaarste maatregel

Sinds 2003 is doorhaling in het BIG-register, de zwaarste tuchtrechtelijke maatregel, **21** keer opgelegd.

- **16** keer bij een mannelijke verpleegkundige
- **5** keer bij een vrouwelijke verpleegkundige

Dit valt op in tuchtuitspraken tegen verpleegkundigen

- Vanaf 2012: toename aantal klachten tegen verpleegkundigen.
- Nogal wat zaken gaan over schending van beroepsgeheim.
- Verpleegkundige rapportage schiet regelmatig tekort.
- Veel aandacht voor aanwezigheid van richtlijnen en protocollen.
- Bij 'onheuse bejegening' is het aantal klachten groot maar ook moeilijk feitelijk vast te stellen.
- Ernstige overtreding van de beroepscode leidt vaak tot een ernstige maatregel, zoals schorsing en/of boete of doorhalen BIG-registratie.

Zo voorkom je een tuchtklacht

Tips op basis van tuchtrechtuitspraken.

- Zorg dat je goed communiceert: wees menselijk, open, betrokken, eerlijk en duidelijk.
- Luister goed naar patiënten en hun naasten: vraag stille patiënten ook naar hun beoordeling van de zorgverlening.
- Werk volgens actuele inzichten: ken en hanteer de handreikingen en richtlijnen.
- Wees je bewust van het beroepsgeheim, dat staat vaak onder druk.
- Wees altijd alert.
- Zorg dat je goed documenteert en rapporteert.
- Neem je eigen verantwoordelijkheid voor goede kwaliteit van zorgverlening, ook al schiet de organisatie tekort.
- Zorg dat je kunt aantonen dat je hebt gehandeld zoals van een bekwaam verpleegkundige verwacht mag worden.
- Hou ontwikkelingen in het vak en je kennis bij en leg dit transparant vast (bijvoorbeeld in het portfolio van het Kwaliteitsregister V&V).

Lees meer over tuchtrecht:
- www.tuchtcollege-gezondheidszorg.nl
- tuchtrecht.overheid.nl
- Databank tuchtrecht op mijn.venvn.nl (alleen toegankelijk voor V&V-leden)